

S · A · V · A · R · I · A

ÖNKORMÁNYZATI HETILAP
29. ÉVF. KÜLÖNSZÁM 2020. OKTÓBER 23.

FORUM

SZOMBATHELYI
MEDIAKÖZPONT
www.sztv.hu
www.savariaforum.hu

30 éves az önkormányzatiság

- » EGY ASZTALNÁL A POLGÁRMESTEREK: CIKLUSOKON ÁTÍVELŐ BESZÉLGETÉS
- » IPKOVICH GYÖRGY: AMIKOR EGYSZEMÉLYES VOLT A BALOLDALI FRAKCIÓ
- » HECKENAST GUSZTÁV: AZ EGYÉNI ÉRDEKEK NÉLKÜL MŰKÖDÖTT A TESTÜLET

»Fotó: Nagy Jácint

Dr. Padló
LAMINÁLT PADLÓ • VINYL PADLÓ • SZŐNYEG • FÜGGÖNY • TAPÉTA

Szombathely, Varasd u. 10. - Homa Centrum
Telefon: 94/505-274, Nyitva: H-Szo: 9-18
www.drpadlo.hu

Vízálló
laminált
padló

4.499 Ft/m²-től

8 mm

30 esztendő, nyolc testület

30 évvel ezelőtt alakult meg az első szabadon választott önkormányzat Szombathelyen. Különszámunkban idézzük fel az elmúlt évtizedeket, összeállításunkat a testületek bemutatásával kezdjük.

1990–1994.

Polgármester: Wagner András. Alpolgármesterek: Harangozó Bertalan, Spitz György. Tagok: dr. Németh Emma, Csinger Péter, Ádám Károly, Vargha Károly, Kozma Gábor, Joubert Attila, Szabó Gábor, dr. Adorján Erika, Kovács Jenő, Parais István, Tóth Imre, dr. Prugberger László, Kugler István, Horváth Róbert, Balogh József, Heckenast Gusztáv, dr. Németh Ferenc, Feiszt György, dr. Takács Magdolna, dr. Rába László, dr. Széll Kálmán, Bánhidi Péter, dr. Ipkovich György, dr. Rakos Gyula, dr. Ghiczty Tibor, Csermelyi András, dr. Hende Csaba, Heigl István, dr. Szabó István, Koledics János, Dénes Rudolf, Görög István, Wagner Kálmán, Nagy Miklós.

1994–1998.

Polgármester: Wagner András. Alpolgármesterek: id. László Győző, Feiszt György. Tagok: Gombás Endre, Süle János, Szabolcsi Gábor, Galavits Ferenc, Németh István, Heigl István, Udvardi Sándor, Tóth Imre, dr. Prugberger Emil, Pál Róbert, Szabó Gábor, Szűcs Gábor, Kovács Jenő, Dénes Rudolf, Csinger Péter, dr. Rába László, dr. Ghiczty Tibor, Kugler István, dr. Takács Magdolna, Vargha Károly, Németh Kálmán, Heckenast Gusztáv, Hajós Imre, Csermelyi András, dr. Ipkovich György, Gyuricza Imre, Tóth Andor.

1998–2002.

Polgármester: Szabó Gábor. Alpolgármester: Dr. Prugberger Emil. Tanácsnokok: Dr. Pál Mária Rita, Dr. Németh Györgyi, Sákovics Csaba. Tagok: Balogh József, Böröcz Miklós, Bukits Miklós, Heigl István, Horváth Zsolt, Koller László, Dr. Kövesdi Zoltán, Pavelkovits László, Rettegi Attila, Schmidt András, Vigh Gábor, Csinger Péter, Szabolcs Károly, dr. Czegléd Csaba, Csermelyi András, Horváth György, dr. Ipkovich György, Kővári Attila, László Győző, Szűcs Gábor, Feiszt György, Németh Kálmán, Vargha Károly, Wagner András.

2002–2006.

Polgármester: dr. Ipkovich György. Alpolgármester: Csermelyi András, Feiszt György. Tagok: Ágh Péter, Böröcz Miklós, Heigl István, Horváth Zsolt, Magyar József, Marton Zsolt, Rettegi Attila, dr. Szabó Gábor, Vigh Gábor, Csinger Péter, Pavelkovits László, Fejes Tibor, Gyebrovsky János, Horváth György, Kővári Attila, id. László Győző, Németh István, Soós József, Szűcs Gábor, Tóth Kálmán, Zielbauer György, Molnár Miklós, dr. Prugberger Emil, Abajkovics Péter, Eck-Varga Zsuzsanna, Vargha Károly, Gombás Endre.

Tagok: Ágh Péter, Harangozó Bertalan helyette Poór András, Horváth Csaba, Lendvai Ferenc, dr. Prugberger Emil, Rettegi Attila, Sági József, dr. Szakács Dávid, dr. Takátsné dr. Tenki Mária, Balassa Péter, Horváth Zoltán, dr. Czegléd Csaba, Gyebrovsky János, dr. Horváth Attila, dr. Ipkovich György, Németh Kálmán.

2014–2019.

Polgármester: dr. Puskás Tivadar. Alpolgármesterek: Koczka Tibor, Illés Károly, Molnár Miklós. Tanácsnok: Lendvai Ferenc. Tagok:

2006–2010.

Polgármester: Dr. Ipkovich György. Alpolgármesterek: Németh Kálmán, dr. Szabó Gábor, dr. Czegléd Csaba. Tanácsnokok: Csermelyi András, Feiszt György. Tagok: Ágh Péter, dr. Gyimesi József, Lazáry Viktor, Molnár Miklós, Vigh Gábor, Harangozó Bertalan, Horváth Csaba, Horváth Zsolt, Marton Zsolt, Rettegi Attila, Sági József, Szakály Gábor, dr. Prugberger Emil, dr. Szakács Dávid, dr. Takátsné dr. Tenki Mária, Gyebrovsky János, Kővári Attila, Oroszvári Péter, Soós József, Csönge Márta, Horváth György, dr. Nemény András, Varga Tamás.

Dr. Horváth Attila, Horváth Soma, dr. Czegléd Csaba, Kopcsándi József, Kántás Zoltán, dr. Takátsné dr. Tenki Mária, Kelemen Krisztián, Satory Károly, dr. Kecskés László, Ágh Ernő, dr. Nemény András, Tóth Kálmán, Balassa Péter, dr. Ipkovich György, Rettegi Attila, Szuhai Viktor.

2010–2014.

Polgármester: Dr. Puskás Tivadar. Alpolgármesterek: Marton Zsolt, Lazáry Viktor, Molnár Miklós. Tanácsnok: Szakály Gábor.

2019–

Polgármester: dr. Nemény András. Alpolgármesterek: dr. László Győző, dr. Horváth Attila, Horváth Soma. Tanácsnok: Szuhai Viktor, Németh Ákos, Molnár Miklós, majd Bokányi Adrienn. Tagok: Horváth Gábor, dr. Czegléd Csaba, Kopcsándi József, Putz Attila, dr. Takátsné dr. Tenki Mária, Kelemen Krisztián, Satory Károly, dr. Kecskés László, Ágh Ernő, Tóth Kálmán, Lendvai Ferenc, Illés Károly, dr. Melega Miklós, Koczka Tibor (Molnár Miklós helyett).

Járatlan úton a rendszerváltás után

Nagyon komolyan vette a közért való munkát, a város érdekeit mindenek elé helyezte. Nagy munkabírási, empátikus, nyitott ember volt, akinek mások meghallgatására is mindig jutott ideje. Polgármesterként kitaposatlan úton járt, mindent saját erőből kellett megtanulnia. Az elhunyt Wagner András alakját egy régebbi interjú (Kozma Gábor: Tizenöt év szabadság, 2005) és Feiszt György visszaemlékezése segítségével idézzük fel.

Wagner András nem készült politikusnak. Egy 2005-ben készült interjúban azt mesélte, hogy a 80-as évek vége felé kezdett belehallgatni a formálódó alternatív csoportok, civil mozgalmak vitáiba, s akkor az SZDSZ nagyjait érezte legmeggyőzőbbnek. A szabaddemokraták színeiben került be az első önkormányzati testületbe, amely polgármesterré választotta. Két cikluson keresztül, 1990-től 1998-ig vezette a várost. Képviselőtársait így jellemezte: „...remek csapat jött össze. Orvosok, jogászok, mérnökök, ügyvédek, a helyi értelmiség színe-java... Szakmai tudásukat tekintve méltók voltak a rendszerváltás által megfogalmazott kihívásokhoz.”

Háromnapos polgármesterként esett át a „tűzkeresztésen”, amikor a taxisblokádnál a közepén találta magát. Kompromisszumot kereső, meg egyezésre törekvő személyisége mutatkozott meg abban, ahogy a taxissal beszélt, a feszültséget oldotta. Wagner András már kezdetben egységkormányzásra törekedett: mivel az SZDSZ a Fidesszel közösen indult 1990-ben, az egyik alpolgármesteri tisztséget a fiatal demokrata Spitz György kapta, míg a másik helyet az ellenzék jelöltjének, a kereszténydemokrata Harangozó Bertalannak ajánlották fel. A bizottsági struktúra kialakítása is az ő nevéhez fűződik. Működésüket igyekezett szakmapo-

Wagner András nyolc éven keresztül vezette Szombathelyt

Fotó: Czika László

litikai irányba vinni. Első feladatai közé tartozott a megváltozott jogi környezetben és a piacgazdaság viszonyai között a napi működés biztosítása, a hivatal újjászervezése. Ez utóbbi szemléletváltást is jelentett, még kommunikációs tréningeket is szerveztek a köztisztviselőknek. Wagner András maga is fontosnak tartotta, hogy mindig legyen a titkárságán valaki, aki felveszi a telefont, bárki fordulhatott hozzá a problémájával. 1991 márciusában kapta meg önkormányzat az addig állami tulajdonban lévő lakásokat és a közművek egy részét. A vagyontádas lebonyolítása, az önkormányzati cégek megalakítása is erre az időre esik. Mindez a város érdekeinek közös képviselésével történt, csak a következő ciklusban váltak markánsabbá a pártok közötti törésvonalak.

Wagner András lehetőség szerint minden ügyben meg egyezésre törekedett. Türelmes ember volt, aki mindig igyekezett meggyőzni értetlen vagy éppen akadékoskodó partnereit. Emiatt a közgyűlések is maratoniak voltak, nem ritkán az éjszakába nyúltak. Igyekezett minden döntést alaposan előkészíteni, a parttalan vitáknak elejét venni, ezért

vezette be a frakcióegyeztetést. A közgyűlés előtti este leült a frakcióvezetőkkel, hogy átbeszéljék a napirendeket és kiderüljön, van-e valakinek kifogása valamelyik előterjesztéssel kapcsolatban. De ugyanezért alakult meg valamennyi közgyűlési párt részvételével a konszenzus-bizottság is, amelynek médiaügyekben kellett egységes álláspontra jutni.

A város gazdálkodását igyekezett egyensúlyban tartani, a bevételeket gyarapítani. Ezért is támogatta a telekeladást a Total-benzinkút céljára, amelyre ráadásul közgyűlési felhatalmazása is volt. Nem számított arra az ellenállásra, ami az ügy miatt kibontakozott. Sokak szerint ez is közrejátszott abban, hogy 1998-ban alulmaradt a polgármester-választáson. Rosszul élte meg a párton belüli és kívüli konfliktusokat, de a legdurvább politikai küzdelmekben is úriember tudott maradni, soha senkivel nem volt goromba vagy elutasító.

1998 után még négy évig városi képviselő volt, majd oktatási területen vállalt közfeladatot. Visszatekintve úgy látta: a nyolc év polgármesterség különleges értelmet adott az életének.

»TI

Az ezredforduló politikai lövészárkai

Dr. Szabó Gábor húsz évig volt részese a város életének képviselőként, bizottsági tagként és elnökként, alpolgármesterként, 1998 és 2002 között pedig a Szombathely polgármestereként. Politikai pályafutását fiatalon kezdte, 1988-ban egyike volt azoknak, akik aláírták a Fidesz alapító okiratát. Szombathely közgyűlésében a rendszerváltástól vállalt szerepet.

– Az akkoriban ellenzékinek számító Németh László Szakkollégiumot veztettem a szombathelyi főiskolán. A szakkollégiumi mozgalomból nőtt ki a Fidesz, helyben pedig többen bekerültek a rendszerváltás után a városi közgyűlésbe. Nagy reményekkel láttunk munkához az SZDSZ-szel és a KDNP-vel koalícióban. Aztán jöttek a nehézségek. Ezt követően 1998-ban meggyőző fölényrel nyertük a választást. Azt gondoltuk, minden akadály elhárult, és valódi polgári várospolitikát folytathatunk. Végig kellett gondolnom, hogy városvezetőként hogyan tudok megfelelni az elvárásoknak. Csak hogy egy apróságot említsek, naponta több tucat dokumentumot kellett aláírnom, és akkor még nem beszéltem a politikai konfliktusokról. Elődömtől elég nagy hiánnyal vettem át a várost, a nehezen összerakott költségvetésben pedig nem volt konszenzus. 1999 őszén épp a közgyűlés napján látogatott városunkba Göncz Árpád köztársasági elnök, akit az ellenzéki frakcióvezetőkkel együtt fogadtunk. Tudta, hogy nehéz időket élünk, ezért búcsúzóul csak annyit mondott: „Legalább ti ne vájjátok ki egymás szemét!” Talán ez volt az első és a 20 évem alatt az egyetlen költségvetés, amit egyhangúlag szavazott meg a város képviselőtestülete.

– *Megváltozott a politikai kultúra?*

– Az ezredfordulóra a magyar politikai életben olyan lövészárkok

alakultak ki, amiket egyszerűen nem lehetett máig sem betemetni. Ha volt sapka a fejemen, ha nem, lőttek: ez a fajta szembenállás korábban nem jellemezte az önkormányzati politikát. Nekem az volt az alapelvem, hogy egyetértés kell a város érdekében, és a teljesítmény legyen a mérce. Az 1998–2002 nagyon progresszív időszak volt. A ciklus végére egymilliárdos tartalékkal bíró költségvetést tudtunk átadni. Az ipari park 1,5 milliárdos beruházását, a főiskola Berzsenyi téri épületének 400 milliós átépítését, és a bucsui gyorsforgalmi út egy szakaszát uniós támogatásból valósítottuk meg. Az akkori PHARE-miniszterrel, Boros Imrével és Orbán Viktorral is nagyon jó személyes kapcsolatam volt. Így központi forrásból épülhetett meg a Levéltár, a Megyei Könyvtár és a vasútállomás, a felüljáró, mint új „városkapu” és később az osztrák határig a gyorsforgalmi út. Nagyon büszke vagyok arra, hogy önerőből megépítettük a Tófürdőt, a Kalandvárost, és felébresztettük csipkerózsika-álmából a Savaria Karnevált. Ez utóbbiak európai nívót jelentettek, és jelentősen fellendítették a város és a térség turizmusát. A stafétát tőlem Ipkovich György vette át, de 2006-tól, már az MDF színeiben,

alpolgármesterként folytathattam a megkezdett városfejlesztési munkát, amelynek legfontosabb eredményei, a megújult Arborétum, a színház, az Iseum, a Csaba utcai felüljáró és a lukácsházi árvízi tározó, már polgármesterségem idejében elhatározott célok voltak. Utólag úgy gondolom, hiba volt, hogy 1998-ban nem vállaltam az országgyűlési képviselőséget. Többet tudtam volna tenni a városért.

– *Regnálása alatt a nyelvvizsgáját firtatta az országos sajtó...*

– Karaktergyilkos lejárató kampány indult ellenem. A kreált ügyet Szombathelyről motiválták. Utólag belátom, hogy kommunikációs szempontból rosszul kezeltem az ügyet. Többszöri ügyészégi hosszabbítás után bizonyítottság hiányában lezárták az ügyet. Az ELTE Doktori Tanácsa is elfogadta a főiskolai nyelvvizsgám, és a doktori címetet másodszer is megerősítették.

– *20 év aktív politizálás után ki lehet szállni az „arénából”?*

– 2010-ben lezárult egy korszak. Úgy éreztem, ennyi elég volt. Ez persze nem jelenti azt, hogy nem követem érdeklődéssel a közéleti eseményeket ma is.

Amikor egyszemélyes volt a frakció

Önkormányzati képviselő, egyszemélyes frakció, polgármester, országgyűlési képviselő, bizottsági elnök – dr. Ipkovich György az elmúlt harmincből huszonnyolc éven át dolgozott közvetlenül a szombathelyiek érdekében.

– *Mi jut eszébe először, ha visszagondol az első önkormányzati választásra?*

– Romantikus időszak volt! Történelmi korban, nagy változások közepette mindenkiben a jobbító szándék munkált. Voltak ugyan marakodások, de nem személyeskedtünk, az ügyekre fókuszáltunk. Késő éjszakába nyúlóan vitatkoztunk egy-egy kérdésről, de utána együtt ültünk le sörözni. Közösen tanultuk, hogy mi az a demokrácia, a többpárti kormányzás, bár politikai ellenfelek voltunk.

– *Ön egyedüli szocialista képviselőként vett részt az első szombathelyi testületben. Meg sem fordult a fejében, hogy inkább más politikai erő mellett kötelezi el magát?*

– A párton belül megalakult a reformszocialista mozgalom, amelynek az egyik alapítója voltam. A célunk a demokratikus társadalom létrehozása volt. Az elveimet csak azért nem változtattam meg, hogy könnyen szerzett előnyökhöz jussak. Visszatekintve a politikai pályámra az értékrendem ugyanaz maradt: küzdök a rendszer ellen, amely a kizárólagosságra, az egyvéleményességre, a pluralizmus teljes hiányára épül.

– *1994-től 1998-ig SZDSZ–MSZP koalíció vezette a várost, ön, mint frakcióvezető vállalt szerepet. Milyen eredményeket sorolhat a négy évből?*

– Ebben az időszakban konszolidálódott a gazdasági háttér. Gyarapodott az iparüzésiadó-bevétel, ekkortájt vert gyökeret az LuK Szombathelyen, ipari parkokat alakítottunk ki. Büszke vagyok arra, hogy jól működő szociális ellátórendszert építettünk.

– *A következő ciklusban ellenzéki oldalon politizált.*

– Emlékezetes, hogy akkor kezdődött újra a karnevál. Én tagja voltam a nem sokkal korábban létrehozott Savaria Legio Egyesületnek, ez a csapat lett aztán az egyik magja a karneválnak. Jól jellemzi az akkori politikai kultúrát, hogy egy jó ügy érdekében összefogott a városvezető és az ellenzéki oldal. Ezt a támogató hozzáállást én is megtapasztalhattam – mondhatnám, hogy visszakaptam –, amikor a színházat megalapítottuk, hiszen arról egyhangúan döntött a képviselő-testület.

– *2002-től ön ült a polgármesteri székben. Az, hogy szocialista kormányzat irányította az országot, milyen előnyökkel járt a városnak?*

– Elsőként a civil szféra megerősödését mondanám. Például a Herényi Virágút, a tánc világnapi forgatag – mindkét rendezvény ekkor indult. A színház létrejötte óriási eredmény! A Fő tér felújítása ugyanígy. Bár 2006-ban elhangzott az őszi beszéd, mégis egy újabb ciklusra kaptam felhatalmazást a választóktól. Igaz, ekkoriban feler hollónak számítottunk, mert

a Fidesz vitte a nagyvárosok zömét. Ekkor kezdtük a 86-os út fejlesztésének előkészítését, felépült az Aréna Savaria, számos családot tudtunk helyzetbe hozni a panelprogrammal, oktatási intézmények újultak meg, bővült a kerékpárút-hálózat.

– *2010 és 2014 között visszavonult az aktív városi politizálástól, milyen egyéb közéleti feladatokat látott el akkor?*

– 2005–2014 között voltam országgyűlési képviselő. 2014-ben ismét önkormányzati képviselő lettem, 2019-ben, a legutóbbi baloldali győ-

zelem kivívásakor azonban már nem vállaltam szerepet.

– *Ügyvédi munkáján túl mi az, ami most leköti az idejét?*

– A Vasvíz ZRt. igazgatótanácsának elnöki tiszttét ambicionáltam is, mert nagyon foglalkoztat a vízkincs megőrzése, szerintem ez egy kardinális kérdés napjainkban. Emellett próbálok több időt tölteni a családommal. Szívesen kertészkedem, épp most tervezem újabb gyümölcsfák elültetését. Szívesen pecáztatok, és ha tehetem, kenuba is ülök.

»Ferenczy Gyöngyi

„Munkát és böcsületet ígértem, be is tartottam”

Szombathely rendszerváltást követő történelmében a leghosszabb ideig hivatalban lévő polgármester. Büszke rá, hogy kilenc éven át, összesen 3297 napig szolgálhatta a várost. Interjú dr. Puskás Tivadarral (Fidesz-KDNP), aki 2010-től 2019-ig volt Szombathely első embere.

– *Mentőorvos, országgyűlési képviselő, polgármester...*

– 1976 óta dolgozom az Országos Mentőszolgálatnál, eleinte Budapesten mentőtisztként, majd mentőorvosként. A szakvizsga után, 1982-től Szombathelyen folytatódott a pályám. A szüleim pinkamindszentiek, magamat is annak tartom. Így tehát 1982-ben hazaköltöztünk Vas megyébe. 1992-től a megyei mentőszerve-

zőnkormányzati választásokon polgármester-jelöltként is indultam. Miután megválasztottak, már nem lehettem mentőszervezet-vezető, de a szolgálat tagja maradtam.

– *Van-e valami közös a polgármesteri és a mentőorvosi hivatásban?*

– Fontos párhuzam a két hivatásban, hogy segíteni kell másokon, problémákat kell megoldani. Ugyanakkor, míg a mentőknél mindenki a beteg életéért küzd, a politikában vannak, akik önmagukért is teszik ugyanezt, amit nehezen toleráltam. A mentőknél bajtársaknak hívjuk egymást, a munkakörülmények legendásan családiasak.

– *Mire a legbüszkébb?*

– Arra, hogy Szombathelyt szolgálhattam, ez felemelő dolog. 2010-ben

az iparüzésiadó-bevétel duplájára emelkedett. Megépült a Haladás Sportkomplexum, bővült az uszoda, elkezdődött az új Schaeffler-beruházás, elkészült az M86-os gyorsforgalmi út, a református templomnak 70 év után lett végre tornya, megújultak bölcsődék, óvodák, iskolák. Büszke vagyok arra, hogy elindult a duális gépészmérnökképzés, ösztöndíjakat hoztunk létre. Méltón megünnepeltük Szent Márton születésének 1700. évfordulóját, itt avatták boldoggá Brenner Jánost. Az Iseum és a színház még az előző városvezetés munkája volt, az átadás az én polgármesterségem alatt történt. Megújult a Sportház, a Savaria Múzeum, felépült a Smidt Múzeum fogadóépülete, a Romkert-sétány. Az értéket képviselő rendezvényeinket továbbvittük és fejlesztettük. Elindult az Aktív Időskor programsorozat, a Segítés Városa mozgalomban pedig 2011 óta azon fáradozunk, hogy a segítség eszméjét plántáljuk a szombathelyiekbe. Kilenc év alatt 263 szépkorút köszönhettem. Identitásprogramot indítottunk, hogy erősítsük az összetartozást.

– *Mivel foglalkozik mostanság?*

– Nyugdíjas vagyok. A Pécsi Tudományegyetemen címzetes egyetemi docensként folytatom negyvenéves oktatói munkámat, oxológia tanítok. Foglalkozom az unokáimmal, az a tervem, hogy rendszerezem a CD-imet, könyveimet. Magam tervezem a mindennapjaimat, amit polgármesterként mások tettek helyettem.

– *Önnek mit jelent az önkormányzatiság és a polgármesterség kilenc éve?*

– Az önkormányzatiság számomra az összetartozást, a szabadságot, az egymás és a nemzet iránti felelősséget jelenti. 3297 napig lehettem polgármester, köszönöm a szombathelyieknek a bizalmat! Az elején munkát és böcsületet ígértem, ezt be is tartottam. Semmit sem csinálnék másképp.

»kzs

zetet igazgattam, majd a régió vezető főorvosa lettem. Világéletemben mentőorvos voltam, emellett nem „élesen” politikázó, de véleményt mondó ember, ami nagyjából köztudott volt. 2003-ban Hende Csaba megkeresett, hogy legyek képviselőjelölt. Úgy állapodtunk meg, hogy az országgyűlési munkám mellett mentőfőorvos maradhatok. Így lettem 2006 és 2014 között parlamenti képviselő, a 2010-es

a városnak 18 milliárd forint adóssága volt. Kormányzati segítséggel ezt sikerült lenulláznia, és amikor a polgármesterséget átadtam, 12 milliárd forint volt a kasszában. Szombathely biztonságos város volt mindig, de még ezen is tudtunk javítani: a bűncselekmények száma felére csökkent, megvalósult a dozmati víztározó, ezzel elértük, hogy nem fenyeget árvíz. Csökkent a munkanélküliség,

A Holnap Házától a Holnap Városáig

A Holnap Háza létrehozása kapcsán látott bele először a helyi politikába dr. Nemény András, Szombathely jelenlegi polgármestere. A városvezető kommunikációt és jogot is hallgatott, különszámunkban arról kérdeztük, hogyan látja az önkormányzatíságot.

– Milyen pályára készült a gimnáziumban? A politikai pálya megfordult a fejében?

– Nem, de érdekelt a közélet, sőt, az akkori polgármester felesége volt a némettanárom. Később aztán a közügyek iránti érdeklődésem miatt is léptem be az MSZP-be 2000-ben. Minden családi előzmény nélkül, a szüleim, nagyszüleim nem voltak párttagok az előző rendszerben. A Fideszben a korábbi állampárt autoriter vonásait éreztem, és ez nem tetszett. Viszont a huszonéves lendületemmel szerettem volna valamit tenni, ám nem volt nagy felhozatal, az MSZP-ben láttam az alternatívát, erőt és azt, hogy ott mindenről lehet beszélni nyíltan. De a belépésen kívül nem történt más, a személyiségem ellenállt annak, hogy politikus legyek. Aztán valami áttörte a gátat: kedves ismerőseim kértek segítséget ahhoz, hogy egy autista lakóotthont tudjanak létrehozni. Elmentem dr. Ipkovich György polgármesterhez, és ő nyitottnak bizonyult. Pénz ugyan nem volt rá, de félretettünk egy összeget a pályázati önerőre, illetve megneveztük a helyszínt. Így a költségvetésben benne maradt a pénz, és Kiss Péter révén sikerült egy másik pályázatból felépíteni. Akkor éreztem és láttam, hogy mekkora lehetőség ilyen dologban részt venni. Az otthon működési támogatását a következő ciklusban is biztosította dr. Puskás Tivadar. Én most a költségvetés növeléséről tárgyalok majd a vezetővel. Azóta az aktuális határidőnaplóimba mindig átírom a pályázat szlogenjét, ami egy Weöres Sándor-vers,

hogy emlékeztessen magamat, miért is csinálom. „Énem: gömb-alakú otthonom. Ha kitekintek a résen, a tarka világot láthatom örvénylésben.” Ez volt a Holnap Háza egyébként – érdekes, hogy a programunknak pedig a Holnap Városa a neve. Nyilván nem függ össze a kettő, de mégis van valamiféle kapcsolat köztük.

– Az önkormányzatiságot mennyire érzik magukénak az emberek, azt, hogy a közügyen keresztül saját sorukat is tudják befolyásolni?

– Az elején nagy volt az elvárás, és erősen benne volt az emberek tudatában. Aztán az elmúlt 30, de különösen az utolsó 10 évben inkább leéppült, kikopott a közgondolkodásból – pontosabban a lehetőségek épültek le. Viszont amikor baj van, ahogy ez az év is mutatja, akkor mindenki bennünket talál meg. Az önkormányzás azt is jelenti, a polgárok részt vesznek benne a város irányításában – azt tapasztaljuk, az internet, a közösségi média kinyitotta a kommunikációs lehetőségeket, ezekkel élnek is szombathelyiek, minden csatornán jönnek az üzenetek. Azt kevesen tudják a polgárok közül, mi tartozik a hatáskörünkbe. Egyébként minél közelebb van valami az emberekhez, annál könnyebb megoldani,

és a választók is jobban elhiszik, hogy tehetnek érte, ha a közelükben születnek a döntések. Ezt a szemléletet próbáljuk most erősíteni.

– Van-e alternatívája az önkormányzatiságnak?

– Röviden: nincs.

– Hogyan fogalmazná a polgármesteri poszt lényegét?

– A polgármesternek minden információval rendelkeznie kell, de minél több embert és szempontot be kell vonnia a döntésbe. A polgármester felelőssége a saját csapata is, abban mindenkinek meg kell találnia a feladatát, amelyben az emberek kiteljesedhetnek. A polgármester játékos-edző vagy még inkább csapatkapitány, így tudnám megfogalmazni. Hasonló, mint a Falcóban Várad Benedek. Együtt tud ünnepelni a szurkolókkal, segíti a társait, és igaziból örül a sikerüknek, de a nehézségekben is ő az első, aki kiveszi a részét. Viseli a felelősséget, és irányt mutat. Egy mindenki közül, de tudja, hogy képviseli a többieket, és eszerint cselekszik.

»TT

A teljes interjú
itt olvasható

Rendszerváltás a hivatalban

Kaczmarski János vb-titkárként, majd jegyzőként több mint két évtizeden át vezette a megyeszékhely hivatalát. A rendszerváltáskor zökkenőmentesen levezényelte az államigazgatásról a közigazgatásra való átállást. Ő jelentette az átmenetet a két rendszer között.

– *A tanácsrendszer végén a vezetés első vonala távozott a város éléről – kezdte a visszaemlékezést Kaczmarski János.*

– Czizsek Miklós tanácselnök nyugdíjba ment, míg az addigi vb-titkár, Pusztai Gyula a megyére távozott. 1989 szeptemberében aztán több jelölt közül engem neveztek ki vb-titkárnak. Óriási lehetőségnek éreztem. Nem a politikai érvényesülés vezetett, hanem valódi szakmai kihívásnak tekintettem az államigazgatásról a közigazgatásra történő átállás helyi irányítását.

– *A hivatal dolgozói nem érezték bizonytalannak a jövőjüket?*

– Biztos senki nem lehetett a dolgában, ezért voltak, akik távoztak. Akik viszont maradtak, úgy 120-an, tették tovább a dolgukat. 1989 decembere után a legnagyobb feladatunk az volt, hogy elindítsuk a rendszerváltással összefüggő folyamatokat. Ebben a helyzetben nem tehattük ki a tanácsházára, hogy rendszerváltás miatt zárva. Számos teendőnk volt, köztük az 1991. évi pápalátogatás előkészítése, népszavazások szervezése, valamint a parlamenti és az önkormányzati választás lebonyolítása

– *Mennyire tudtak készülni az új közigazgatási rendszerre?*

– Az új szabályozás alapját a kidolgozás alatt lévő IV. Tanács törvény jelentette. Végül ebből lett az önkormányzati törvény, amely tartalmazta a tanács törvény sajátosságait, de hibáit is. Kiürítették a megyét, létrehozták a régiós köztársasági megbízotti hivatali rendszert. A megyei szakigazgatási szervek helyett a mára

már elfeledett dekoncentrált szervezeteket hozták létre. Szombathelyen is működött vagy huszonöt. Egy hatósági határozat kiadásához korábban elég volt a megyei tanács szakigazgatási szervét megkeresnünk, ezt követően meg vagy nyolc dekoncentrált szervezetet.

– *Hogyan alakult a polgármester és a jegyző kapcsolata?*

– Az önkormányzati törvény jellemzően nem rendezte a konfliktusos helyzeteket. A polgármesteri hivatalt a jegyző vezette, de a munkáltató jogokat az első időszakban a polgármester gyakorolta. Ebben a helyzetben kiemelt jelentősége volt annak, hogy

a polgármester és a jegyző hogyan jön ki egymással. Nekem nagy szerencsém volt, hogy mindketten kezdőnek számítottunk: a polgármester a városvezetésben, én meg a jegyzői munkakörben. A tapasztalatok szerint nagyon sok önkormányzati vezető, képviselő az eskü letétele után egyből megvilágosodik, és azt gondolja, hogy mindent tud. Wagner András azonban nem tartozott közéjük. Nem gondolta, hogy mindent tud, viszont mindent tudni akart, ezért folyamatosan egyeztetettünk. Viszonylag hamar

szét tudta választani a szakmai és a politikai kérdéseket. Mert bőven volt tennivaló. Megindult a privatizáció, nagyüzemek zártak be, megjelent a munkanélküliség. Figyelt minden érzékeny pontra. Abban az utcában, ahol lakott, be volt tervezve a járda építése, ám azt mondta, nem az az első, hogy a polgármester utcájában legyen járda. A sokszor éjszakába nyúló munkanapok ellenére szívesen dolgoztunk együtt, ezt vette át a hivatal is.

– *Hivatalvezetőként milyen volt a kapcsolata a képviselőkkel?*

– Miután jegyzőnek a kétharmadosnál is szigorúbb feltételekkel neveztek ki, ezért éreztem a bizalmukat. Az első

időszakban a képviselők valóban a városért akartak dolgozni, s csak később jött be az a szemlélet, hogy akkor ebből mi az én hasznom. Kezdetben még a pártszempontok sem számítottak, hanem az ügyek mellé álltak a képviselők. A polgármester is együtt akart működni mindenkivel. Így hozta be alpolgármesternek a KDNP-s Harangozó Bertalant, valamint a Fidesz képviselőjébe Spitz Györgyöt. Így aztán annak idején nem is volt politikai harcok színtere a közgyűlés.

»EDZ

„Tettre készen, a közjóért dolgoztunk”

A tanácsi rendszer után kialakult légüres térben az első önkormányzatnak óriási felelőssége és rengeteg munkája volt abban, hogy pályára állítsa a várost egy új jogszabályi környezetben. Alpolgármesterként Harangozó Bertalan nevéhez fűződik egyebek mellett a szociális ellátás megszervezése és a háziorvosi szolgálat kialakítása.

– Alpolgármesterként alakította a város életét egy rendkívüli időszakban. Honnan és hogyan került a politikába?

– Közéleti érdeklődésem és politikai meggyőződésemet neveltetésemben, családom keresztény értékrendjében, illetve a győri bencés gimnáziumban végzett tanulmányaimban gyökerezik. Nagy hatással volt rám II. János Pál pápa személye és útmutatása. Életre szóló üzenet volt számomra, amikor 1979 júniusában részt vehettem krakkói látogatásának eseményein, így a több mint egymillió résztvevővel megtartott szentmisén. Ott világossá vált, hogy a diktatúra éveit meg vannak számlálva, nem csak Lengyelországban. A rendszerváltozáskor a Központi Statisztikai Hivatal munkatársa voltam Szombathelyen. A KDNP ebben az időben komoly tömegbázissal rendelkezett mind Vas megyében, mind pedig a megyeszékhelyen. Elkötelezett, tettre kész, a közjóért dolgozni akaró embereket találtam a szombathelyi szervezetben, idősebbeket és fiatalokat egyaránt. Aktív politikálási tapasztalataink természetesen nem igazán lehettek még, de úgy gondolom, a többség helytállt a következő időszakban. Az 1990-es önkormányzati választások eredményeképpen a KDNP adhatta a radikálisan antikommunista programot hirdető Szabad Demokraták Szövetsége után a második legerősebb frakciót a megyeszékhelyen. A polgármestert és helyetteseit akkor még a közgyűlés választotta. Párttársaim,

dr. Ghiczy Tibor és Tóth Imre vették fel a nevemet, és Wagner András polgármester javaslatára a közgyűlés pedig bizalmat szavazott nekem, alpolgármester lettem. A szociális szféráért, az egészségügyért, valamint a kultúráért feleltem elsősorban.

– *Hogyan emlékszik vissza, mi mindent kellett elvégezni? Milyen úton indították el a várost?*

– Az önkormányzati törvény meglehetősen nagy mozgásteret és autonómiát biztosított a települési önkormányzatoknak. Irdatlan mennyiségű feladat várt ránk. A régi tanácsi rendszer helyett a gyakorlatban is meg kellett szerveznünk az önkormányzatiságot. Számos területen országos összehasonlításban is az élen jártunk. Így például elsőként állapodtunk meg a Földművelésügyi Minisztériummal egy új, digitális földmérési alaptérkép megalkotásáról. De a körzeti orvosi rendszert felváltó háziorvosi rendszer kialakításában vagy a helyi szociális ellátórendszer megteremtésében is az elsők között voltunk.

– *Wagner András polgármesterrel politikailag két ellentétes oldalon álltak. Milyen volt a viszonyuk?*

– Wagner Andrászt korábban nem ismertem személyesen. Azonos korosztályt képviseltünk, hasonló gyökerekkel rendelkezünk, hiszen ő is többgyermekes, polgári értékrendű, konzervatív nagycsalád sarja volt. Mindketten a helyi közügyek alakítására vállalkoztunk, és a kölcsönös jóindulat jegyében, eredményesen tudtunk együtt dolgozni Szombathelyért. A különböző közgyűlési frakciók között általában megvalósult az érdemi együttműködés a város érdekében.

– *Mit jelent az Ön számára az önkormányzatiság?*

– Az önkormányzatiság számomra szabad polgárok szabad politikálását jelenti a település, a lakóhely érdekében, az emberi méltóság tiszteletére alapozva. A kereszténydemokrata politika egyik meghatározó eleme a szubszidiaritás elve, amelynek az önkormányzatiság tökéletes példája. Az önkormányzatiság keretei adottak, beváltak. Tartalmi eredményessége mindig azon múlik, milyen képviselők és tisztségviselők, polgármesterek gyakorolják a helyi hatalmat, bizalmi viszony van-e a képviselők, vezetők és a választópolgárok között.

»kzs

Polgármesterek az asztal körül

Korábban soha nem volt példa arra, hogy Szombathely rendszerváltást követően hivatalt viselt polgármesterei egy asztalhoz üljenek, és kamerák előtt beszélgeszenek. Az önkormányzatiság harmincadik jubileuma alkalmából most létrejöhettek ez a kivételes találkozó. Dr. Szabó Gábor, dr. Ipkovich György, dr. Puskás Tivadar és dr. Nemény András személyes hangvételű diskurzusában kevésbé a politika, inkább a politikus, mint ember került fókuszba.

– *Nem lehet teljes a létszám az asztal körül, hiszen Wagner András, Szombathely rendszerváltást követő első polgármestere 2007-ben elhunyt. Milyen kapcsolatuk volt vele, hogyan emlékeznek rá?*

Szabó Gábor: Wagner András kedves, meggyerő ember volt. Ő kezdte el gyakorolni a demokráciát Szombathelyen, és nem volt könnyű dolga. Hullámozó volt a viszonyunk egymással, a visszaélésügyek miatt megromlott a kapcsolatunk, a Fidesz-frakció akkor belső ellenzékbe vonult. Tudtam róla, hogy szenvedélyes teniszező, elhívtam egy meccsre, amire nem jött el, mondván, hogy ellenséggel nem játszik. Egy kaufbeureni utazás alkalmával békültünk ki egymással.

Ipkovich György: Wagner András igazi liberális politikus volt, toleráns és odafigyelő. Engem kért fel a szociális bizottság vezetésére, ami 1990-ben ijesztő feladatnak tűnt. Akkor hoztuk létre a máig példértékű szociális ellátórendszer alapjait. Együttműködtünk, nem jelentett neki problémát az ellenzék megcsófolni, és feladatot adni, ez akkor természetes dolognak számított. Ebben személyisége, „tanáruros” hozzáállása is segített. Nem gondoltam, hogy a temetésén majd én mondom a búcsúbeszédet... Halálával nagy

veszteség érte a várost és a liberális mozgalmat.

Puskás Tivadar: Wagner András tagja volt a Vas Megyei Mentésügyi Alapítvány kuratóriumának, sokat segített nekünk az új mentőállomás ügyében, amit több mint tíz év előkészítés után 2004-ben avattak fel. Amikor a balesete történt, az irányítás rögtön szólt nekem. Az ambulancián vártam őt, beszélgettünk. Nagyra becsültem Wagner Andrást, tragikus volt a halálhíre.

Nemény András: Kamasz voltam Wagner András polgármestersége alatt. A felesége némettanárom volt, később egy darabig szemben laktunk egymással. Akkoriban született a kisebbik lányom, aki éjszakánként nem volt túl csendes. Többször megjegyezte, milyen jó hangja van ennek a gyereknek! Akkor ismertem meg jobban, amikor a TISZK-nél és a Regionális Fejlesztési Tanácsnál dolgozott. Derűs, jó humorú, közvetlen ember volt, tiszteltem, szerettem. Közgyűlés napján halt meg, a hír mindannyiunk számára övön aluli ütés volt. A telefonszámát évekig nem töröltem ki a telefonomból. A könyvet, amit utoljára olvasott, megkaptam a munkatársaitól.

– *Hogyan emlékeznek a napra, amikor először lépték át polgármesterként a hivatal küszöbét?*

P.T.: Várakozással teli feszültség volt bennem. Minden irodába bementem, és bemutatkoztam. A közvetlen munkatársaimmal megbeszéltük, hogyan működjenek a dolgok ezentúl. Azt kértem tőlük, hogy ne lopjanak, és ne hazudjanak. Törekedtem a jókedvre, mert így lehet hatékonyan dolgozni. Világosan tudtam, hogy a jónak mindig lesz gazdája, a rossz meg ránk marad, és ez be is igazolódott.

I.Gy.: Pontosan emlékszem az első napra. A polgármesteri iroda előtti folyosón egy idősebb hölgy várakozott, lakáskiutalásra várt. Bekértem az iratokat az illetékes hivatalnokoktól,

mire azt üzenték, hogy nem érnek rá velem foglalkozni. Tudtam, hogy ez így nem fog menni, és elejét kell vennem a kekeckedésnek. Öt percen belül ott volt az irat az asztalomon.

N.A.: Talán furcsán hangzik, de amikor beléptem az irodám ajtaján, eszembe jutott, hogy egyszer ki fogok menni innen, és ezt jó lenne majd méltó módon, jó érzéssel megtenni. Az első napomon találkoztam Puskás Tivaddal, átbeszéltük, mikor, hogyan

Ipkovich György és Szabó Gábor »Fotó: Nagy Jácint

viszi el a kilenc év alatt összegyűlt tárgyait az irodából. Bár egyikünk sem számított aznap a találkozásra, jó élmény volt.

Sz.G.: A választás éjszakája euforikus hangulatban telt, éjfélkor érkeztem haza. Kiálltam a teraszra, felnéztem a csillagos égre, és akkor tudatosult bennem, hogy a fél város szavazatát megkaptam. Emlékszem, mennyire megdöbbenett az a hatalmas érdeklődés, ami megnyilvánult felém: sok-sok üzenetet és telefonhívást kaptam, amit fizikai képtelenség volt megválaszolni. A hivatalban nagyon tartottak tőlünk, hírek keringtek arról, hogy a Fidesznek van egy feketelistája sok névvel. Nem volt ilyen lista. A jó

szakembereket megtartottuk, a kevésbé jókat áthelyeztük.

– *Milyen személyes tárgyak vették körül Önöket a polgármesteri irodában, voltak-e rituálék?*

P.T.: Hölgyekkel dolgoztam együtt, minden reggel így köszöntem nekik: Gyönyörűek, szépek, aranyosak, tündérierk! Ez megalapozta a hangulatot, jókedvűen indult a munka. Az irodámban irathalmazok tornyosultak, úgy tűnt, mintha rendetlenség lenne, de nem volt az. A káoszon uralkodni kell. A fényképek egy része a menőszolgáltatól származott. A legkedvesebb em-

Nemény András és Puskás Tivadar »Fotó: Nagy Jácint

léktárgyakat megtartottam, a fiam régi szobáját alakítottuk át, ott kaptak helyet a polgármesteri relikviák.

N.A.: A választások éjszakáján volt egy kis játék a zsebemben, amit az öcsémek adtak nekem ajándékba, ez helyet kapott az asztalomon. Nem vagyok tárgyfüggő, de az egészségügyi dolgozók saját kezűleg varrott és hímzett maszkja a „Köszönöm!” felirattal mindig a közelemben van, emlékeztet a pandémiás időszakban végzett közös munkára.

I.Gy.: Pálinkás jó reggelt! – így köszöntem a munkatársaimnak. Bár egyikünk sem ivott, jó volt ezt hallani. Családi fotók és Alex kutyám fényképe ott volt az asztalomon. Egy centurio

szobrocska is, aminek a tolldíszét szegény Gyebrovski János vagy ötször letörte. Ezt hazavittem magammal. Nagy becsben tartottam a színház makettjét és a Joyce-szobor viasz öntőformáját, ami időközben eltűnt sajnos. Hamarosan festés lesz az irodámban, muszáj lesz rendet raknom az emléktárgyaim között...

Sz.G.: A polgármesteri asztal egy magasabb dobogón áll, ritkán ültem ott, inkább a dolgozóasztalnál a munkatársaimmal együtt. Az irodában volt néhány szép festmény, az újraélesztett karnevál relikviái, egy klasszikus szobor Tours-ból, hiszen akkoriban építettük ki a testvérvárosi kapcsolatot. Emlékszem, mindig jó hangulat volt, pedig rengeteget dolgoztunk.

– *A polgármesterséggel együtt jár a nyilvános szereplés. Hogyan szokták meg ezeket a helyzeteket, miként készültek a beszédeikre, ki adott öltözködési tanácsot?*

P.T.: Az ötödik legtöbbet felszólaló parlamenti képviselő voltam az első ciklusomban, a nyilvánosság előtt való munka tehát nem volt újdonság. A beszédeimhez Barki Andrea és szép emlékü Angyal László írt vázlatokat. Konzervatív ember vagyok, úgy is öltözöm, a feleségem segít a véleményével. Csak fekete zoknim van, így nem lehet tévedni.

Sz.G.: Átlagosan öltözködtem, többen mondták, hogy vennem kellene pár zakót. A Stylben Molnár Miklós mutatatta be a készletet. Kicsit zavart ez az öltözködési kényszer, jobban érzem magam civilben. Főiskolai oktatóként nem volt idegen sok ember előtt beszélni. Magam írtam a beszédeimet, mert a saját gondolataimat tudtam igazán hitelesen előadni. Mindig igyekeztem valami újat mondani.

I.Gy.: Ügyvédként az a munkám, hogy az álláspontomról másokat meggyőzek, ehhez jó beszédképesség kell. A megírt szöveg nem az én gondolatom, szívből jövőnek kell lennie, a sajátomnak kell, hogy érezzem. Mióta nem politizálok aktívan, ritkán jelenek

meg nyakkendőben, jobban szeretem a lazább öltözeteket. A stylistom a feleségem, meg is fogadom a tanácsát, abból nagy baj nem lehet.

N.A.: A polgármester ne legyen papás – igyekszem ezt a tanácsot megfogadni. Az öltözékemmel, a stílussal azt a dinamizmust, határozottságot és fiatalos lendületet szeretném sugározni, ami a várost is jellemzi. Magam írom a beszédeimet, ami, bár sokszor egy egész napot igénybe vesz, így lesz a sajátom.

– *Mivel foglalatokodnak mostanság, miben teljesednek ki?*

Sz.G.: Fontos számomra a rendszeres sport, tenisz, foci, télen sielés. A hivatali munkám nem igazán szolgálja az önmegvalósítást, de mellette kutatói munkát végzek a rendszerváltás korszakáról a kőszegi Felsőbbfokú Tanulmányok Intézetével. Könyvet, filmet, kiállítását is tervezünk.

P.T.: Nyugdíjasként a Pécsi Tudományegyetemen oxyológiát (sürgősségi orvostan) tanítok. Élvezem, hogy most otthonról, a dolgozószobából lehet órát tartani, de azért hiányzik a személyes kontaktus a hallgatókkal. Alelnöke vagyok a Magyar Oxyológiai Társaságnak. Sok pótolnivalóm van a családdal szemben, de azt is látom, hogy ezt a tartozást soha nem tudom kiegyenlíteni.

I.Gy.: Sikerült visszatérnem a politikából a saját szakmámba, ügyvédek. Két kutyát, három macskát nevelek, régi fajtájú gyümölcsfákat ültetek, evezek a Rábán, pecázni megyek, és izgulok a városomért, hogy adottságait kihasználva haladjon előre.

N.A.: A hosszú kampány és egy intenzív év után sokat elvesztettem a korábbi életemből. Nem szeretnék sok restanciát felhalmozni a családdal szemben, de már látom, hogy ez nem lesz könnyű. Próbálok minőségi időt fordítani legalább a szűk családra, a gyerekeimre, időt szánni a kutyasétáltatásra, és elfogadni, hogy a távolabbi rokonokra, barátokra kevesebb energia jut.

»Krizsán Zsuzsanna

Az új, szabad Szombathely építése

A rendszerváltás ikonikus civil szervezetének, az Éhen Gyula Körnek alapító tagjaként, majd elnökeként vett részt a szombathelyi történelemszekben Kozma Gábor, a Vas Népe (volt) újságírója. Képviselőként bekerült az első testületbe, a történetet könyvben is megírta.

– *Hogyan került a politika közelébe?*

– A nyolcvanas évek közepétől már volt némi fodrozódás értelmiségi körökben, Szombathelyen az Életünk című folyóirat volt a gyűjtőpont. A Pette György vezette szerkesztőségben nemcsak irodalomról esett szó, hanem a szabad sajtóról, szabad országról is. A legendás Rózsa Béla-korszak után kaptak erőre olyan írók és költők, mint Ambrus Lajos, Péntek Imre, Tábori Ottó, Gyurácz Ferenc, de legfőképpen Molnár Miklós és a muzeológus Cserményi Vajk. Ők voltak az „iskola”, rengeteget beszélgettünk, vitatkoztunk. Egy másik világ nyílt ki a Vas Népe szomszédságában, amire aztán felfigyeltek a „srácok” a Rohonci útról... 1988-ban jött Ádám Károly, és felkért, vállaljak szerepet egy leendő egyesületben. Ez lett az Éhen Gyula Kör (ÉHK). Innentől egyenes volt az út a helyi politikába. A Kör volt az első olyan szervezett erő, amely nyíltan bírálta a fennálló hatalmat. Így egyfajta ellenzéki gyűjtőhellyé lett. Ádám Károly, aki az MDF városi elnöke lett, távozása után engem választottak egyesületi elnökké.

– *Milyen volt az első önkormányzatban dolgozni?*

– Járatlan úton kellett elindulni, új arculatú, szabad várost építve. Ebben Wagner András polgármester partnerei voltunk ellenzékiként is. Heckenast Gusztáv MDF-es frakcióvezető azóta elhíresült mondata volt, hogy ha nem a város javára dolgozunk, akkor „ezek” leszünk az emberek szemében. Mi nem „ezek” voltunk, hanem olyan képviselők, akiket megbíztak,

és akikben megbízhattak. A gazdasági és a külügyi bizottságban dolgoztam, mindkettő sok feladattal járt, élveztem. A gazdaságban dőltek el a fontos kérdések, a külügyi révén pedig kiépítettük a testvérvárosi hálózatot. Izgalmas, mondhatni daliás idők voltak, tele bizakodással. Utólag nyilvánvaló, hogy naivak voltunk.

– *Hogyan látta a következő ciklusokat?*

– 1994-ben a Derkovitson nem sikerült győzőnem László Győző ellenében, de így is hoztam csaknem 400 szavazatot, ezzel listán bejutva az MDF-et a testületbe. Majd 1998-ban nyert, és pol-

gármester lett Szabó Gábor, aki behívott az idegenforgalmi szakmai bizottságba. Ez a tagság aztán megmaradt Ipkovich György polgármestersége alatt is. Egy átülés nyomán keletkező fideszes közgyűlési többség 2008-ban viszont megszüntette. Feiszt György, Tóth Kálmán, Horváth György voltak a bizottsági elnökök, s a ciklusok alatt sikerült egy széles merítésű turisztikai hálót létrehozni. Ebben benne volt a Savaria Karnevál újraindítása éppen úgy, mint a közös borászati, gasztronómia projektek Burgenlanddal, vagy a város nevezetességeinek sokoldalú népszerűsítése, külkapcsolatok építése.

A politika eleinte elkerülte a bizottsági munkát, aztán 2008-tól megváltozott a helyzet. Mindent igyekezett leuralni a pártszemlélet, visszatért a központosítás. Megszűntek az érdemi viták, a többségi képviselők végrehajtott szerepkörbe kerültek. A demokratikus ellenzék összefogása ennek vetett véget tavaly ősszel.

– *Mik a tanulságai az elmúlt 30 évről?*

– Újságírói munkámat nagyban segítették a helyi politikában szerzett tapasztalatok. Érdekes volt azt is közelről látni, hogy miként működik egy város, hogyan áll össze nap mint nap

az, ami 80 ezer ember életét meghatározza. Tanulság? Az első ciklus minden fenntartás nélkül vállalható, de látni a hiányt is. Azt, hogy bár sok feladatot elvégeztünk, a legfontosabbak egyikét sajnos nem. A napi teendők sokaságában elmaradt a demokratikus intézményrendszer védvonalainak kiépítése. Azt gondoltuk, hogy a szabadpiac megoldja a gondokat, az unió pedig védernyő lesz. Nem így történt. Ma már látható, a történelmi polgári-kereszténydemokrata eszmények nem öltöttek testet egy 21. századi, modern államban.

»TT

Negyedszázad a város szolgálatában

Németh Kálmán külsős bizottsági tagként kezdte az önkormányzati munkát 1990-ben, aztán képviselő, alpolgármester és megyei közgyűlési tag is.

– Wagner András még polgármester-jelöltként megkeresett, hogy – nem elsődlegesen politikai céllal – vállaljam el a pénzügyi-ellenőrző bizottsági tagságot. Erre igent mondtam – emlékezik vissza a három évtizeddel ezelőtti történésekre Németh Kálmán. – Ezt követően aztán nem volt megállás. Folyamatosan dolgoztam az önkormányzat területén. A második ciklusban már az SZDSZ támogatásával képviselő-jelölt voltam, de akkor még nem voltam párttag. A ciklus közepén léptem be az SZDSZ-be, amelynek aztán megszűnéséig tagja voltam. Liberális emberként végeztem a munkámat. Akkoriban nem úgy volt a politika, mint most. Az első és második ciklusban a képviselők nagy része komoly egzisztenciával rendelkező személyiség volt. Én is tudtam azonosulni bármelyik oldallal, mert elsődleges célom az volt, hogy a város érdekeit képviseljem. Ez volt a képviselők általános mentalitása, azon dolgoztunk, hogy előbbre vigyük a város ügyét.

– *Mi volt az induláskor a legfőbb feladat?*

– A rendszerváltozáskor egy teljesen lepusztult gazdaságot örökölt a város. A könnyűipar gyakorlatilag megszűnt. A kivonult nagy cégek helyett olyan befektetésekre volt szükség, amelyek munkalehetőséget biztosítanak az embereknek. Célul tűztük ki, hogy az akkor a városban is tomboló munkanélküliséget ipartelepítéssel mérsékeljük. Wagner Andrásal, Szűcs Gáborral együtt utaztunk ki az LuK németországi központjába, ahol háromnapos prezentáció keretében mutattuk be azokat a lehetőségeket,

amelyeket a város a potenciális befektetőnek kínálni tud. Sikerült őket meggyőzni, aztán ez lett az ipartelepítés első nagy lépése Szombathelyen. Ehhez persze szükség volt a földterületre is, amit idősebb László Győző, akkori alpolgármester intézett.

– *Az önkormányzat mivel tudta segíteni a befektetőket?*

– Nagyon komoly eszközeink voltak. Akkoriban még lehetőség volt arra, hogy az adó bizonyos százalékát elengedje a város meghatározott ideig. Ez növelte a befektetői kedvet, s az adókedvezmény letelte után ezek kedvező hatása érzékelhető volt az iparüzési adó jelentős növekedésében. Ez pedig lehetővé tette azt, hogy központi források nélkül is megvalósítsunk fejlesztéseket. Mindenkinek megvolt a feladata, én összesen hat cikluson át tevékenykedtem, és nagyon sok szép emlékem van.

– *Ezek közül mire a legbüszkébb?*

– Örülök neki, hogy szószólója és cselekvő résztvevője voltam a Csaba úti felüljáró tervezésének, majd kivitelezésének. Ezt az akkori SZDSZ-es miniszter támogatásával tudtuk megvalósítani. Ide lehet sorolni a Lúkács házi víztározót is, amely megszüntette Szombathely árvízi veszélyeztetettségét, említhetném még

szennyvíztisztító fejlesztését is. Nagyon nagy kulturális sikernek tartom a színház létrehozását, amiben ugyancsak részt vettem. Ez hosszú idő után újra megteremtette a lehetőséget arra, hogy Szombathelynek igazi kőszínháza legyen.

– *Hogyan emlékezik a polgármesterekre?*

– Képviselőként Puskás Tivadarral is nagyon jó volt a munkakapcsolatom, de ugyanúgy a többi polgármesterrel. Így Hosszú ideig dolgoztam együtt Ipkovich Györggyel is. Miután ő országgyűlési képviselő is volt, így az akkori alpolgármesterekre, Czeglédy Csabára és rám különösen sok feladat hárult, de ezeket rendre megoldottuk.

– *Hogyan tudta összeegyeztetni a cégvezetést az önkormányzati munkával?*

– Egy háromszáz főt foglalkoztató nagy céget irányítottam a képviselőség mellett. 60 éves koromban nyugdíjba mentem, és akkor lettem főállású alpolgármester négy évig. Ma már nem hiányzik az önkormányzati munka. Örülök neki, hogy időben, a csúcson hagytam abba a vállalatvezetői és a képviselői munkát. Négy unokám van, akkoriban a napi 10-12 órás munka mellett nem nagyon tudtam velük foglalkozni. Most már elég idő jut rájuk is.

»EDZ

Aki 40 hektárnyi területet szerzett

László Győzöt háromszor választották meg önkormányzati képviselőnek. Egy cikluson keresztül, Wagner András mellett alpolgármester volt, most a fia dolgozik abban az irodában, amelyben egykor ő intézte a város ügyeit.

– Az első választásokon még nem indultam, de a másodikon, az MSZP jelöltjeként a Derkovitson megválasztottak képviselőnek – kezdte a visszaemlékezést László Győző. – Mindjárt az elején mélyvízbe kerültem, miután Wagner András polgármester felkért az alpolgármesteri feladatok ellátására. Képviselőnek három alkalommal választottak meg: 1994-ben, 1998-ban és 2002-ben. A harmadik ciklusomat nem töltöttem ki, mivel kineveztek a megyei földhivatal vezetőjének.

– *Mire a legbüszkébb az önkormányzati időszakból?*

– Visszatérő probléma volt, hogy a városnak nem volt olyan területe, amelyeket a potenciális befektetőknek fel tudtunk volna ajánlani. A privatizáció során a város környéki területek magánkézbe kerültek, így azok nem jöhettek számításba, mivel a nagy cégek szívesebben tárgyaltak az állammal, vagy az önkormányzattal. Az Opel ezért települt Szentgotthárdra, az ADA bútorgyár pedig Körmendre. Ekkor úgy döntöttünk, hogy lépni kell. Wagner András megpróbált az SZDSZ-es kapcsolatain keresztül területet szerezni a városnak, de nem járt eredménnyel. Én jól ismertem Suchman Tamás privatizációs minisztert, ezért az ő segítségét kértem. Elmondtam neki, hogy az ipari fejlesztésekhez kell terület, az államnak a város környékén voltak is földjei. Suchmant sikerült meggyőzni, rábólintott arra, hogy kapjunk több mint 40 hektárnyi területet. Azt azonban kikötötte, hogy ezt csak munkahelyteremtő beruházásokra használhatjuk. Egy

hónapon belül meg is jelent a kormányhatározat, így elhárultak az akadályok az iparfejlesztés elől. Ezen a területen a Tesco áruház, valamint az LuK gyára épült fel. Ez utóbbi éppen az elmúlt időszakban indított el egy újabb gigaberuházást Szombathelyen.

– *Mi az, amit sajnál, hogy nem valósult meg?*

– Több ilyen is van, így például a felhagyott gyöngyöshermáni bányavak hasznosítása. Szabadidőközpontot szerettünk volna ezekből kialakítani. Egy horvátországi modell alapján elkezdődött a tervezőmunka, amit az 1998-as választás megakasztott, végül nem is lett belőle semmi.

– *Milyen volt Wagner Andrással együtt dolgozni?*

– Nagyszerű ember volt, én szerettem vele dolgozni, tekintélyt adott a polgármesteri tisztségnek. Az 1998-as választásokon aztán ellenfelek lettünk, miután az MSZP-nek és az SZDSZ-nek nem sikerült megegyeznie a közös jelölről. Így lett akkor nevető harmadikként polgármester a fideszes Szabó Gábor. A második legtöbb szavazatot azonban az enyém volt, András a harmadik lett.

– *Amikor átnyergelt a közigazgatásba nem bánta meg a váltást?*

– Az elején még úgy gondoltam, hiányozni fog az önkormányzati munka, aztán kiderült, hogy mégsem. A földhivatalban rendkívül jól éreztem magam, tovább tudtam segíteni Szombathely és a megye fejlődését. Új földhivatalt építettünk a megyeszékhelyen és Vasváron. Egyetlen olyan megyei földhivatal voltunk, amelyik nem veszített egy közigazgatási pert sem, ez is a szakmai munka színvonalát bizonyítja.

– *Mivel foglalkozik jelenleg?*

– 43 év közszolgálat után vonultam nyugdíjba. Büszke vagyok arra, hogy a köztársaság kormányától Batthyánydíjat kaptam, amely a legmagasabb

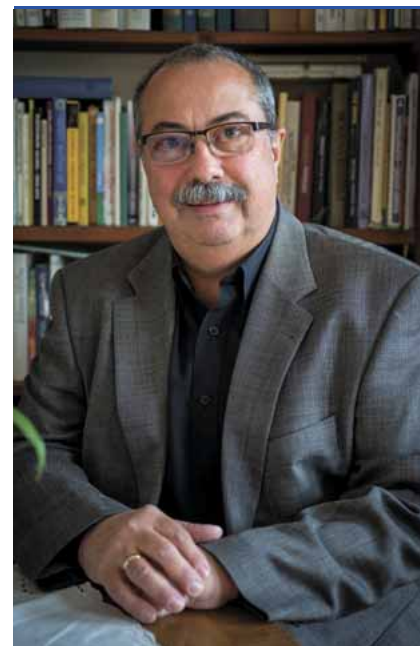

kitüntetés, amit köztisztviselő kaphat. Most több időm van a vadászatra is, amely egy örökké tartó szerelem. A politikai és szakmai pályafutásom alatt végig magam mögött tudhattam a család támogatását. Miután elmentem nyugdíjba, úgy gondoltam, most nekem kell hátralepnem, és én segítem a családot. Nagyon nagy dolognak tartom, hogy ma a fiam dolgozhat abban az alpolgármesteri irodában, ahol egykor én is tevékenykedtem.

»EDZ

Egyéni érdekek nélküli testület

A nyolcvanas évek végén Heckenast Gusztáv aktívan részt vett a Magyar Demokrata Fórum helyi szervezetének megalakításában. Az 1990-es országgyűlési képviselő-választáson kampányfőnök volt, ekkor merült fel annak a lehetősége, hogy vállaljon részt az az akkor alakuló önkormányzat munkájában is. Az MDF listájáról került be a közgyűlésbe, ahol frakcióvevőnek választották.

– Az első időszakban nagyon nagy változtatásokat kellett végrehajtani: a tanácsrendszerrel az önkormányzatiságra való átállást kellett levezényelnünk – mondja az akkori feladatokról Heckenast Gusztáv. – A közgyűlés megalakítása, a bizottságok létrehozása, ezek voltak az első feladataink. Egy egészen más világot kellett felépíteni. Wagner András polgármester nyitott volt egy sor dologra. Az első időszakban nagyon jó munkakapcsolatot alakított ki az ellenzékkel is. Gyakran elfogadta javaslatainkat, az már más kérdés, hogy volt olyan többsége az akkori városvezető koalíciónak, hogy akkor már nem nagyon kellett a szavazatunk.

– *Hogyan emlékezik képviselőtársaira?*

– Az első egy nagyon jó képviselőtestület volt, mindenki lelkes volt, mindenki tenni akart, még hozzá nem is keveset. Az egyéni érdekek nem vezéreltek senkit sem, kitűnően működünk együtt. Le tudtunk ülni egymással beszélgetni, kíváncsiak voltunk egymás véleményére. Évente egyszer vagy többször fehér asztal mellett is találkoztunk, ahova a feleségeink is hivatalosak voltak. Nemcsak a közgyűléseken tartottuk fontosnak a város ügyét, hanem ez a gondolat határozta meg a mindennapjainkat is. Jól ismertük egymást, nagyon jó légkör volt. Az első négy év első felére különösen igaz volt ez, de a második két évre már rányomta a bélyegét, hogy

néhányan már megpróbálták a pozíciójukból eredően előnyöket is szerezni. Ez azért kicsit borzolta a kedélyeket. – *Aztán jött 1994, amikor polgármesterjelölt lett.*

– Négy párt – az MDF, a Kisgazdapárt, a KDNP és a Fidesz – támogatt. Sajnos később szerveződött meg az összefogás, így némi hátrányból indítottuk a kampányunkat. Ez vezetett oda, hogy nem sikerült nyerni, és maradt Wagner András a polgármester. A következő négyéves ciklusban ugyancsak képviselőként tevékenykedtem. Ekkor már több volt a konfliktus, jött a kárpótlás és sok minden más, ami aztán mind vitára adott okot. Így jutottunk el 1998-ig, amikor a választásnál többpárti összefogással képviselőjelölt voltam, végül 5 szavazattal maradtam le a mandátumról. Ezt követően fel is hagytam a politikai tevékenységgel, szakmai területen folytattam a pályafutásomat, de az önkormányzattól nem szakadtam el. A Városházán ekkor üresedett meg az oktatási osztályvezetői poszt, amelyet tanárember lévén megpályáztam. Több jelentkező közül végül engem választottak, így lett belőlem köztisztviselő. A képviselőségem kapcsán,

az oktatási bizottságban végzett munkámból eredően jól ismertem a város oktatásügyét. A Városházáról mentem nyugdíjba.

– *Nyugdíjas: nem hiányzik az önkormányzati munka?*

– Nem, főleg azért nem, mert az iskolák elkerültek az önkormányzattól, állami fenntartásba kerültek. Ez egyébként abból a szempontból logikus döntés, hogy állami feladatról van szó. Mégis azt gondolom, hogy amikor önkormányzati fenntartásban működtek, az egy jó időszak volt, aminek én is részese lehettem. Az utolsó években a városházán már nem az oktatás ügyeivel foglalkoztam, de minden területen remek kollégákkal dolgoztam együtt, ezért ez nekem egy nagyon szép időszak volt.

– *A politika sem hiányzik?*

– Nem mondom, hogy nem érdekel, de aktívan nem foglalkozom vele. Felhagytam a politizálással, ugyanúgy, ahogy manapság az oktatásügygel sem foglalkozom napi szinten. Ha megkérdezik a véleményemet, elmondom. A családi működés meg olyan, hogy nyugdíjasként is bőven vannak feladatok. A politika most már nem is férne bele az életembe.

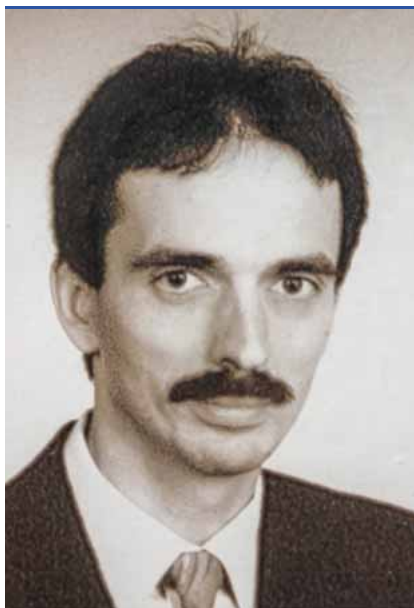
»EDZ

Több mint két évtized az oktatásügyben

A politika iránt érdeklődő fiatalként a rendszerváltás éveiben a szabad demokraták és a kereszténydemokraták rendezvényeire is eljártam. Németh Emmától hallottam akkoriban, hogy Hollandiában tanulmányozták az önkormányzatok működését, és irigyeltek, hogy vannak ügyek, amelyeket a település választott képviselői helyben döntenek el. Ekkor találkoztam először az önkormányzatiság témájával, és ragadott meg annak lényege – kezdte Rettegi Attila.

Magyar-országi szakos főiskolásként 1982-ben néhány hónapot Vlagyimirban tanultunk. Ott találkoztam más magyarországi felsőoktatási intézményekből érkezett korombeliakkal, akiknek markáns véleményük volt az akkor fennálló rendszerről, és hangoztatták, hogy az már nem tarthat sokáig. Abban az időszakban Kádárt bírálni, a többpártrendszer előnyeiről beszélni bizony merész dolog volt! Én ekkor váltam fogékonyra arra, hogy megtanuljak a sorok között olvasni, egy ügyet több oldalról is megismerni, és lettem híve a nyugati világra jellemző szabad, demokratikus társadalmi berendezkedésnek már a 80-as években. Befolyásolt az is, hogy a Kálvária templom közösségében József atya nagyon jó érzékkel foglalkozott velünk, utat kereső fiatalokkal. Ám azt megtapasztalni, hogy felbontott leveleket kapok, rájönni, hogy figyelnek minket, meg lehetően bosszantó érzés volt.

A rendszerváltozás ezek után felszabadító élmény volt számomra. Figyelemmel kísértem, hogy mi miért és hogyan változik, de nem mertem elkötelezni magam akkor még egyik párt mellett sem. Liberálisnak túl konzervatív, konzervatívnak túl liberális voltam – egyébként ma is ezt gondolom magamról. A Fidesz 1996-os kongresszusán hangzott el, hogy ők nem látnak ellentétet a nemzeti

értékek képviselője és a liberális gondolkodás között. Számomra meggyőző volt, hogy nem feltétlenül ellentétpárokban kell gondolkodni ebben a kérdésben. Visszatekintve az eltelt három évtizedre, az első Orbán-kormány által képviselt polgári Magyarország eszményét érzem legközelebb magamhoz.

A Fideszbe nem én jelentkeztem, hanem hívtak. Akkoriban már több éve iskolaigazgatóként tevékenykedtem, és benne voltam országos szinten is a szakma vérkeringésében – érdekelték ugyan a politikai kérdések, de nem ezzel foglalkoztam. Egészen 1998-ig, amikor először felkértek arra, hogy vállaljak szerepet az országgyűlési képviselőjelöltek listáján, utána pedig az önkormányzati választáson is indított a párt. Egyéni körzetben nyertem Oladon, és nagy kedvvel vettem bele magam a munkába. 2014-ig három ciklusban is egyéni képviselője voltam a városrésznek. Több járdaszakasz, zebra, buszmegálló, játszótér készült el a kezdeményezéseimre, panelházak újulhattak meg önkormányzati támogatással, létrejött a helyi civil szervezet, az általános iskolában elindult a kéttannyelvű képzés. Persze nem minden készülhetett el képviselőségem éveiben, ezek közé tartozott

például a parkolóépítés, ami szűkített formában csak egy következő ciklusban valósulhatott meg. A közgyűlés mindenkor oktatási bizottságának huszonegy évig a tagja voltam, ebből összesen 15 éven át az elnöki feladatokat is elláttam. Az oktatásügyi ágazat működésével szemben nem nagyon fogalmaztak meg kritikát, minden polgármester büszkén iskolavárosként említette Szombathelyt. Gondok, ha voltak, jellemzően a finanszírozásból adódtak, amire nem volt befolyásunk, hiszen 2002 és 2010 között folyamatosan és jelentősen csökkent a városnak az oktatási normatívákból származó bevétele. Nagyon szeretem a szakmámat, akkor sem váltottam, amikor lehetőségem lett volna arra, hogy főállású politikusként dolgozzak. Egy éve már nem vagyok városi képviselő, az oktatási intézményrendszer fenntartása is állami feladat lett, de a Vas Megyei Szakképzési Centrum főigazgatójaként (tizennégy iskola tartozik hozzá) most is a szakképzésben dolgozom, és olyan feladatokat látok el, amelyekkel az embereket szolgálom. Úgy vélem, a köz érdekeit képviselem azáltal is, ha arra buzdítok: minél többen tanuljanak szakmát!

»FGY

A város peremén is mindenki szombathelyi

Minden szombathelyi számára – legyen bármelyik városrész lakója is –, azonos életfeltételeket kell teremteni, hogy érezze a városi lét nyújtotta biztonságot, vallja Tóth Kálmán (1970), Gyöngyöshermán-Szentkirály képviselője, az Éljen Szombathely! Egyesület elnöke, frakcióvezető.

Tóth Kálmán Kőszegen gyerekeskedett. Benne volt a Jurisich Gimnázium diákközösségét szervezők első sorában. Szombathelyi tanárképzős évek következtek: biológia-testnevelés szakon végzett. Amikor első felesége az MMIK-ban helyezkedett el, akkor ismerkedett meg Horváth Györggyel, az intézmény igazgatójával, az MSZP városi elnökével.

„Az ő hatása húzott be a politikába. Amikor 1998-ban Orbán Viktor először nyert, bementem Gyurihoz, és azt mondtam, most már valamit tényleg tenni kell. Beléptem az MSZP-be. 2000-ben a városi szervezet alelnöke lettem, a 2002-es önkormányzati választásokon a Derkovitson (az 5-ös körzetben) megválasztottak képviselőnek, hatvan százalék fölötti eredménnyel. Engem alapvetően az a típusú baloldaliság motivál, aminek a lényege a szolidaritás meg az egymás segítése. Ezekhez kell(ene) hozzáigazítani a társadalmi berendezkedést. Az akkori MSZP-ben még ez dominált. Úgy éreztem, hogy szeretnek a Derkovitson. Aztán jött 2006. Győztes képviselőt illik újraindítani, legalábbis ez a gyakorlat. Engem viszont akkor nem sikerült az MSZP-nek újrajelöltetnie. Jó nagy pácba kerültem, hogy finom legyek. Kicsit jóvátételként, meg a tapasztalataimat hasznosítva bekerültem a SZOVA igazgatóságába, s 2007-től el is indítottunk egy nagy ívű vállalatfejlesztést az akkori vezérigazgatóval, Kovács Előddel, s elég nivós csapattal. Ám amikor a baloldal 2008-ban elvesztette

a többségét, töröltek bennünket. Lenulláztak mindent és mindenkit. A Fidesz a saját embereit ültette oda. Addig az soha nem volt cél vagy eszköz, hogy embereket egzisztenciájukban is megsemmisítsenek. Ott kezdődött ennek a kialakulása, ami tragédia. Szerintem az természetes, hogy a politikában vannak nézetkülönbségek. Ne is legyen egy vélemény, mert akkor abból szükségszerűen diktatúra alakul ki. De az nagyon nem járja, hogy azért, mert valakinek más a véleménye, akkor őt emberileg is lenullázom. Én elmenekültem a munkába. De valamennyire oda is beleszúrt a politika. Akkor döntöttem úgy, hogy Ausztriában dolgozom. 2010-ben azért még odatartottam az arcomat a helyhatósági választá-

sokon a párt színeiben, az MSZP 20-22 százalékán szerepelt, én 33-at kaptam. Előtte volt vita a pártban, ki kerüljön vagy ne kerüljön a listára, de ebből sem jöttem ki jól. Valahogy a politikában nekem mindig a sajátjaimtól jött a csalódás. 2010-ben már Gyöngyöshermánban laktam: 2004 óta élek ott. Érzékelték, észrevették az emberek, hogy benne vagyok sok mindenben. Szükségszerűen a részese

lettem a tervezett biomassza üzemet – amit a város akkor igen forszírozott – ellenző civil mozgalomnak, miközben az akkori ottani képviselő felemás magatartást tanúsított. 2014-ben már leváltam az MSZP központi kampányáról, úgy indultam, mint Éljen Szombathely! Egyesület, sikerült nyernem a körzetben. Bődületes mennyiségű munkát fektettünk bele. De akkor már olyan társaság alakult ki a déli városrészen, melynek úgy a bal-, mint a jobboldali tagjaival azóta is remekül dolgozunk együtt. Mert nem a pártpolitika érdekli őket, hanem az, hogy minél élhetőbb legyen a hely, ahol élünk. Nekem pedig képviselőként mindig is a legfontosabb feladatom lesz a déli városrész felzárkóztatása. Frakcióvezetőként is úgy vélem, hogy

az Éljen Szombathely! Egyesület remek dolog, országosan is példamutató. A menedzselése, fejlesztése nemcsak fontos vízió, hanem szerintem a város közéletének kihagyhatatlan része. Szombathelynek muszáj kitörnie a szürke masszából. Hiszek a sportjában, a színházában. Egyedibb, dinamikusabb, jobb, okosabb, szebb Savariában – és városrészekben – gondolkodunk.

»SZP

A képviselői munka fele ideggyógyászat

Feiszt György éveken gyűjtötte a városi képviselők aranyköpéseit, veretes mondatait. Ezekből adunk közre egy kisebb válogatást, a teljes anyag online kiadásunkban olvasható.

1998–2003.

- Ebben az ügyben én még nem fújnam a vészharangot.
- Az anyagot nem jogászok írták, hanem elég komoly emberek.
- Szállnak az évek, mint az idő vasfoga.
- Az osztályvezetővel takarózni, az jó indok ebben a házban.
- A pályázó elsütötte a nagy luftballonokat, csak a kérdésre nem válaszolt.
- Én azt javaslom, hogy ne kössük ki a farkunkat egy karóhoz.
- Itt a terem hűtlen elhagyásának esete forog fenn, ami egyenlő egy beismerő vallomással.
- Van véleményem Haladás-ügyben, de hadd éljek mentelmi jogommal.
- Semmi közünk ahhoz, hogy ezt az igazgató mibe teszi bele, és mibe nem.
- Ennek alapján mindenki élvezhet, aki ebben a városban tartózkodik.
- Azok tüsszögnek legjobban, akik benne ülnek a húsfazékban.
- Ne tételezzünk fel semmi sandaságot, mert az a tervező feladata lesz.
- Ebben az ügyben, konkrét telefonon a miniszter telefonált.
- A tulajdonosnak kell eldöntenie, hogy harapós-e a kutya, vagy csak támadó kedvű.
- El kellene érni, hogy a régióközpont ne menjen el Szombathely mellett.
- Ágazatunknak nehézséget okozott a címkézett adóból befolyt hiány.
- Az illető leváltásához szerintem elég indok az, hogy a Graz-ot c-vel írta.
- Talán előbbre viszi a dolgok megértését, ha tudjuk, hogy ebbe a bal esetben semmiféle bebeszolásunk se volt.
- Azzal értek egyet, hogy egy iskola férjen bele a saját falai közé.

A közgyűlések helyszíne: néha veretes mondatokra ragadtatják magukat a képviselők

Fotó: Nagy Jácint

- Két témával kívánok foglalkozni, először az egyikkel kezdem.
- Az általunk kifejtett vonzerő a város határán túl is kifejtette hatását.
- Nem szeretnék abba a cipőbe esni, amibe a másik cég is beleesett.
- Annak rendje-módja szerint próbáltam lelket verni a lógó orrukba.
- A területi korlátokat nem lehet vég nélkül átlépni.
- Ha valahol probléma lesz, a port azon elverjük.
- Ha ezt nem érti a képviselő úr, akkor keresse fel orvosát vagy gyógyszerészét.
- A gyerekek nemcsak tanulási nehézségei vannak, hanem konkrét tárgyakból is bukásra áll.
- És most egy nagy logikai bukfcencet hallok.
- Ez az az összeg, amivel a lemaradásunkat teljesíteni lehetne.
- Sok hülyeséget összebeszélünk, de a többsége igaz.
- Én nem fogok felülni arra a lóra, amelyik bemegy a falba.
- Az előterjesztés nem egyéb, mint egy marketingkommunikációs bikkfanyelven írt bullshit.
- Nem akarok általánosítani a ló túlsó oldalára.
- Úgy gondolom, hogy a gyertyás felvonulás emeli majd a bombázás színvonalát.
- Úgy látom, a kordé kezd megelőzni a szekeret.
- Így, egymás között, őszinték lehetünk.
- Parkfenntartási probléma, hogy hiányos a nyírás minősége.
- A céget rövidtávon a likviditás tudja ellehetetleníteni.
- Ezt a fajta bevételt pótolni kell a kiadási oldalon.

2004–2008.

- Mi maradtunk állva, utolsó mohikánok.
- A nyolc védőnő egy mulasztásos törvénysértés révén 16 méterre van összezsúfolva.
- Itt két olyan valótlanág is elhangzott, amire azt mondhatjuk, hogy hazugság.
- A reménytelenség fekete majma ül a város vállán.
- Tegyük a szívünket a kezünkre.
- Vállald el a tagságot, hogy tudjunk működni, utána legfeljebb lecserélünk.
- Megállapítható, hogy összességében az ő térfelükön ketyeg a labda.
- Valaki nincsen bent, de be van nyomva a micsodája.
- A trójai falóból kijön a deficit.
- A képviselői munka fele ideggyógyászat, a másik fele állatszélidítés.

Harmatos Kft.
 Szombathely,
 Dolgozók útja 15.
 Tel.: 94/511-470, 94/510-342
 Nyitvatartás:
 Hétfő: 7.30-16.00,
 Szombat: 7.30-12.00
www.harmatos.hu

Kínálatunkból:

- ➔ Vasanyagok
- ➔ Alumínium létrák
- ➔ Horgonyzott csatornák
- ➔ Salgó polcok
- ➔ Kerítés fonatok
- ➔ Rozsdamentes és zománczott edények
- ➔ Konyhai eszközök és kiegészítők
- ➔ Füstcsövek, rostélyok
- ➔ Kéziszerszámok, csavarok

SIPOS autóház Szombathely,
 Zanati út 48.
 ☎ 94/512-771

BPW-jubileum: a tengely, ami összeköt

Jövőre lesz harminc éve, hogy megkezdte működését a szombathelyi Körmenyi úton a BPW-Hungária Kft. 1991-ben az átlaglétszám 124, tavaly pedig már 1475 volt, tudtuk meg Mándli Péter ügyvezető igazgatótól. Az induló stábból nyolcvanöten ma is itt keresik a kenyerüket, s ünnepelhetik hamarosan a harminc éves BPW-s törzsgárda tagságukat.

A cég német tulajdonosa az elmúlt csaknem három évtizedben 200 millió(!) eurónál is többet ruházott be a gyárba. Már a kezdetekkor számítógép vezérelte a forgácsoló-gépeket, az elmúlt fél évtizedben pedig meghonosították a robottechnikát több munkafolyamatnál is. Folyamatos a modernizálás. Éves

szinten több százmillió forint iparűzési adót fizet a BPW, ezzel járul hozzá Szombathely költségvetéséhez, Savaria épüléséhez-szépüléséhez, fejlődéséhez.

A cég a Weöres Sándor Színház egyik főtámogatója. Nem „csak”

a teátrum működéséhez járulnak hozzá, hanem béreleteket is vásárolnak a munkatársaik számára, évente immár több mint harmincat, melyeket kisorsolnak a kollektíva színházrajongó tagjai között.

„A BPW-s logó, amely e mostani járvány idején maszkokon is látható, hiszen a cég dolgozói és családtagjai is viselik, egyrészt pozitív üzenetet közvetít a gyárról, másrészt jelzi a magatartást, amely a szabályok betartására irányul. Ma olyan helyzetet élünk, amikor oda kell figyelni másokra”, fejti ki Mándli Péter. „Futóművet gyártunk, melyet a műszaki nyelvben hídnak is hívnak. Szimbolikus értelemben ez a híd az, ami bennünket is összeköt.”

»Szenkovits Péter

SAVARIA FÓRUM
 SZOMBATHELY
 INGYENES HETILAPJA

Savaria Fórum Szombathely Megyei Jogú Város ingyenes hetilapja • FŐSZERKESZTŐ: Török Tibor • MUNKATÁRSÁK: Krilov István, Nagy Jácint. • SZERKESZTŐSÉG: 9700 Szombathely, Géfin Gyula u. 22. • TELEFON: 94/328-900, 20/507-3181 • E-MAIL: szerkesztoseg@savariaforum.hu • HONLAP: savariaforum.hu • HIRDETÉSI VEZETŐ: Horváthné Hegyi Sarolta • TELEFON: +36 30 237-3473 • E-MAIL: hegyisarolta@gmail.com • KIADJA: a Szombathelyi Önkormányzat megbízásából a Szombathelyi Médiaközpont Nonprofit Kft. • FELELŐS KIADÓ: Némethy Mária ügyvezető igazgató • TÖRDELÉS: Grafirka Stúdió • NYOMDA: ADC Hungary Kft. • TERJESZTI: DMH Magyarország Kft. • ISSN 1215-993X • Az újságban megjelent hirdetések tartalmáért a kiadó nem vállal felelősséget. A kiadó a lap bármely részének másolásával, terjesztésével, a benne megjelent adatok elektronikus tárolásával kapcsolatos minden jogot fenntart.

HÍRADÓ

HÉTKÖZNAP 18 ÓRÁTÓL ÓRÁNKÉNT A SZOMBATELYI TELEVIZIO MŰSORÁN

MŰSORVEZETŐ: Krizsán Zsuzsanna

Látás Hónapja alkalmából!

Ingyenes szemvizsgálat

Az akció november 30-ig tart!

Hoya multifokális lencsék 40% kedvezménnyel a

Abert OPTIKA Szombathely, Thököly u. 19.
www.abertoptika.hu

A város különböző pontjain kínálunk korszerű, magas minőségű liftes házakban

ÚJ LAKÁSOKAT

- Jáki út
- Jászai Mari u.
- Farkas Károly u.

Érdeklődni: www.heckenastingatlan.hu
heckenastistvan@heckenastingatlan.hu
 Tel.: Heckenast Istvánné +3630 946 7562
 Divós Katalin: +3630 978 6823

Juss messzebb elektromosan és stílusosan!

Ha környezettudatos vagy, ha a jövő legfejlettebb technikáját szeretnéd birtokolni!

Októbertől nálunk megtalálod.

Szakmai és pénzügyi tanácsokkal várunk.

Az Ön márkakereskedője: **SIPOS** autóház

Szombathely, Zanati u. 48.
Tel.: 94/512-776, 30/335-7204